C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 4r-1897/2025 Judecătoria Soroca sediul Florești
4-25058772-03-4r-24072025 Judecător: Alexandru Zadorojniuc

D E C I Z I E
În Numele Legii

21 august 2025 mun. Bălți

Colegiul Penal al Curții de Apel Nord

Avînd în componența sa:
Președintele completului, judecătorul Ion Talpa
Judecători Cristina Prisacari și Ecaterina Arseni

Examinând, în ordine de recurs, recursul contravenientei Carauș Maria declarat împotriva ***hotărârii Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 13 iunie 2025*** în cauza contravențională după contestația depusă de **Carauș Maria** împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Florești, Adrian Spătaru din 10.04.2025, adoptate în privința lui Carauș Maria în baza art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional al RM.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele recursului, materialele cauzei, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La 10.04.2025, de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Florești Adrian Spătaru în privința lui Carauș Maria a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție pentru faptul că, în toamna anului 2024, având calitatea de alegător cu drept de vot deplin pentru a participa la Referendumul Republican Constituțional, de aderare a Republicii Moldova, la Uniunea Europeană din 20.10.2024, a pretins prin aplicația PSB Bank din Federația Rusă, mijloace bănești ruble rusești, în scopul votării cu afirmația „Nu” la referendumul menționat.

Prin decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Florești Adrian Spătaru din 10.04.2025, Carauș Maria a fost sancționată pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional cu amendă în mărime de 750 unități convenționale, echivalentul a 37 500 lei.

Carauș Maria, nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare din 10.04.2025, ambele emise în privința sa, le-a contestat în ordinea art. 448 Cod contravențional.

Contestația a fost expediată în adresa Judecătoriei Soroca, sediul Florești pentru examinare conform regulilor de competență statuate la art. 395 alin. (1) pct. 2) Cod contravențional.

Prin hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 13 iunie 2025 a fost respinsă contestația depusă de Carauș Maria împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Florești Adrian Spătaru din 10.04.2025 adoptate în privința lui Carauș Maria în baza art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional al RM, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată, contravenienta Carauș Maria a declarat recurs împotriva acesteia, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 13 iunie 2025 și pronunțarea unei noi hotărâri privind anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei de sancționare din 10.04.2025 din motive de nulitate, dar și din motivul lipsei faptului contravenției, solicitînd totodată și repunerea în termenul de atac, care a fost depășit din motive independente de voința sa.

În motivarea recursului s-au reiterat circumstanțele de fapt și de drept invocate în contestația depusă în ordinea art. 448 Cod contravențional.

Suplimentar s-a invocat că soluția și argumentele instanței de fond sunt neîntemeiate, ilegale, adoptate în contradicție cu circumstanțele cauzei și grave vicii de procedură.

Astfel, se relevă că instanța de fond a considerat că probele anexate la dosar de către agentul constatator demonstrează vinovăția contestatarei pe deplin, iar unicul probatoriu la acest dosar este procesul-verbal cu privire la contravenție, întocmit în baza propriei aprecieri ale agentului de constatare pe care instanța le-a considerat ca atare, fără să mai examineze alte circumstanțe ale cauzei, poziția și argumentele contestatarei etc., menționând doar că dînsa nu a venit cu probe pentru a combate poziția agentului de constatare, ceea ce înseamnă că concluziile din procesul-verbal sunt veridice și probate, iar simpla negare a contravenției nu este suficientă pentru a proba nevinovăția, prin ce consideră că i s-a încălcat principiul prezumției de nevinovăție. Or, în pofida faptului că sarcina probei vinovăției este pusă anume în sarcina agentului de constatare, instanța prin așa constatări precum „contestatara nu a prezentat explicații plauzibile în vederea combaterii învinuirii incriminate” sau „poziția contestatarei care nu este de acord și nu-și recunoaște vina ar fi doar declarativă”, denotă o violare gravă a drepturilor libertăților fundamentale ale omului, încalcă principiul unui proces echitabil și de acces efectiv la justiție.

În subsidiar, se relevă că instanța a făcut referire la unele acte procesuale din alte dosare care nu au nici o legătura cauzală cu faptele incriminate sie.

La fel, instanța a concluzionat eronat că o asociere a unui număr de telefon și existența unei aplicații bancare este de ajuns de a constata existența tuturor componentelor contravenției de corupere electorală pasivă, prevăzută la art. 47^1 Cod contravențional, fiind exclusă din start posibilitatea ca un număr de telefon cu cartela SIM să poată fi utilizată de persoane terțe, iar o aplicație instalată în orice telefon nu denotă utilizarea activă a acesteia.

Mai mult ca atât, instanța nu a verificat care este sursa transmiterii banilor, de la cine provin, scopul, dacă acești bani au ajuns anume pe contul recurentei, dacă recurenta este cea care a pretins și a beneficiat de acești bani, dacă acești banii au fost transmiși anume pentru a influența votul la alegeri sau referendum, dacă recurenta a dus fapta la bun sfârșit și a acționat anume după cum prevede fapta contravențională, adică dacă votul său a fost influențat. Or, art. 47^1 Cod contravențional prevede expres că un element important este pretinderea, acceptarea și primirea de bunuri pentru a exercita un drept electoral într-un anume mod, fapt care însă, la părerea sa, nu a fost constatat, agentul constatator bazându-se doar pe unele probe indirecte, iar toate deducțiile fiind subiective și bazate pe presupunere.

În sensul dat se relatează că potrivit deciziei asupra cauzei contravenționale, recurenta ar fi acceptat personal, de la reprezentanții blocului Victoria, prin intermediul unei aplicații bancare, mijloace financiare (bani) în scopul exercitării dreptului la vot pentru un anumit candidat, însă, nu este indicat cu precizie de la cine exact a obținut bani și când anume au fost acceptați acești bani, adică lipsesc circumstanțele comiterii faptei contravenționale incriminate, care potrivit art. 445 Cod contravențional, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție.

De asemenea invocă că nu s-a verificat dacă numărul de telefon pe care ar fi venit un mesaj SMS de la o bancă ar fi fost utilizat anume de către sine.

În temeiul art. 471 alin. (2) Cod contravențional, respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă părțile nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au prezentat referință, fapt ce nu împiedică instanței examinarea recursului în baza probelor anexate la dosar.

Aprecierea instanței de recurs:

Verificând respectarea condițiilor de declarare a recursului, studiind materialele cauzei prin prisma prevederilor legale, Colegiul penal conchide că recursul în cauză urmează a fi respins ca tardiv, cu menținerea în vigoare a hotărârii contestate, din următoarele considerente:

Conform prevederilor art. 473 alin. (1) pct.1) lit. a) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul şi menține hotărârea atacată, dacă recursul este tardiv.

Potrivit art. 468 alin. (1) Cod contravențional, recursul împotriva hotărârii judecătorești contravenționale se declară în termen de 15 zile de la data pronunțării hotărârii judecătorești sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condițiile art.463 alin.(1).

La caz, Colegiul penal menționează că în baza prevederilor legii procesual contravenționale, termenul de recurs este de 15 zile de la data pronunțării hotărâri judecătorești, sau pentru părțile care nu au fost prezente la pronunțarea hotărârii, în termen de 15 zile de la înmânarea copiei acesteia.

Concomitent, Colegiul penal subliniază că în cazul în care termenul de declarare a recursului prevăzut la art. 468 alin. (1) Cod contravențional este depășit, adică recursul este declarat după expirarea termenului prevăzut de lege, art.469 alin. (1) Cod contravențional stipulează că, recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării sancțiunii sau perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă **instanța a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea hotărârii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunțarea hotărârii asupra ei**.

În acest sens, instanța de recurs statuează că termenul de depunere a recursului este absolut şi are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului, el urmează a fi respins ca fiind declarat peste termen, cu excepția cînd întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

Din materialele cauzei contravenționale se atestă că, examinarea cauzei contravenționale și pronunțarea hotărârii judecătorești a avut loc în lipsa contravenientei Carauș Maria, din care motiv la 16.06.2025 în adresa acesteia a fost expediată copia hotărârii din 13.06.2025 *(f.d.69),* fiind recepționată de către ultima la data de **19.06.2025**, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la dosar *(f.d.71)*.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal conchide că termenul de depunere a recursului pentru Carauș Maria a început a curge din **20.06.2025** și a expirat la **04.07.2025** inclusiv, pe când cererea de recurs a fost înregistrată în cancelaria Judecătoriei Soroca, sediul Florești la 10.07.2025, adică cu depășirea termenului prevăzut de lege pentru declararea recursului.

Mai mult ca atât, instanța de recurs reține că deși contravenienta Carauș Maria a solicitat repunerea în termenul de contestare a hotărârii judecătorești, invocînd prezența motivelor temeinic justificate prevăzute la art. 33 alin. (3) Cod

contravențional, însă fără a enunța care sunt ele, iar în lipsa unor motive plauzibile și a unor probe concludente care ar servi drept temei de repunere în termen a recursului, instanța nu este în drept, din oficiu, de a restabili termenul de atac.

Astfel, reieșind din prevederile legale și materialele cauzei enunțate, se statuează că recursul contravenientei Carauș Maria este depus peste termenul legal de atac, circumstanțe în care, instanța de recurs nu se va expune asupra fondului recursului declarat, or, soluția de respingere a recursului ca depus peste termen, nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de recurs nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

Subsecvent, Colegiul menționează că potrivit formalismului legii contravenționale, având caracter de garanție egală pentru toate părțile interesate, în sensul dispozițiilor art. 20 din Constituția Republicii Moldova, ca rațiune, satisfacerea imperativului disciplinării activității procesuale prin stabilirea unor termene preemptorii, impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Ca atare, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Subsidiar, Colegiul Penal reiterează că, prin admiterea unui recurs tardiv şi poziționarea uneia dintre părțile procesului contravențional pe o treaptă mai avantajoasă decât cealaltă parte, se încalcă vădit principiul egalității armelor, care *inter alia* prevede că fiecare parte trebuie să beneficieze de o posibilitate rezonabilă de a prezenta cauza sa în condiții care să nu-i plaseze într-o situație net dezavantajoasă în raport cu partea adversă.

În cele din urmă, se notează că aplicarea regulilor privind termenele de procedură este susceptibilă de a încălca principiul egalității armelor şi a securității raporturilor juridice, în general, în măsura în care fiecare dintre părți nu se vor bucura de aceleași mijloace pentru a prezenta argumentele sale în fața unei instanțe *(a se vedea în acest sens, Varnima Corporation International S.A. contra Greciei, nr.48906/06, §27, 28 mai 2009; Ben Naceur contra Franţei, nr.63879/00, §32, 3 octombrie 2006; Wynen contra Belgiei, nr.32576/96, §32 CEDO 2002-VIII).*

Totodată, Colegiul reține că conform jurisprudenței CEDO se menționează despre dezavantajarea unei părți față de alta, în situația în care instanța extinde termenul legal de recurs a unei hotărâri judecătorești definitive, se aduce atingere principiului securității raporturilor juridice garantat de art.6 CEDO *(hotărârea Ghirea vs Republica Moldova).*

În consecință, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge, ca tardiv recursul contravenientei Carauș Maria declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca sediul Florești din 13 iunie 2025, cu menținerea hotărârii primei instanțe fără modificări.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin.(1) pct. 1) lit. a), art. 474 Cod contravențional, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Recursul contravenientei Carauș Maria declarat împotriva ***hotărârii Judecătoriei Soroca sediul Florești din 13 iunie 2025*** în cauza lui **Carauș Maria** se respinge ca fiind tardiv, cu menținerea respectivei hotărâri fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul: Ion Talpa

Judecătorii: Cristina Prisacari

Ecaterina Arseni